

Gedragscode voor faire relaties tussen aanbieders en kopers in de agro-voedingsketen

Voorwoord

De agro-voedingsketen is een complexe keten, waarbij vele operatoren zijn betrokken. BEMEFA, AGROFRONT (BOERENBOND, ABS en FWA), FEVIA, UNIZO, UCM en FEDIS nemen initiatief en onderschrijven deze code ter ondersteuning van faire relaties tussen aanbieders en kopers. De sectororganisaties die de ontbrekende schakels vertegenwoordigen zullen steeds aangemoedigd worden om zich aan te sluiten.

Inleiding

De landbouw stond de voorbije maanden onder zware druk als gevolg van de extreme volatiliteit van de landbouwrijzen. De impact van deze crisis was uiteenlopend in functie van de specifieke marktsituatie van de verschillende landbouwfilières en het productieproces. In een vrije markteconomie, waarnaar ook de landbouw evolueert, zijn prijsschommelingen meestal nuttige signalen voor afstemming van de productie op de behoeftes van de markt en dus van de consumenten. De prijzen evolueren daarbij in functie van het evenwicht tussen vraag en aanbod.

Het spanningsveld als gevolg van de uiteenlopende economische belangen van de consument en van de operatoren is groot binnen de agro-voedingsketen. Concurrentie is een gezonde economische drijfveer, maar extreme prijsfluctuaties zijn een gesel voor alle operatoren van de keten en kunnen spanningen veroorzaken tussen de schakels en de leefbaarheid van een reeks operatoren bedreigen.

De ondertekende partijen hechten veel belang aan een sterk partnerschap in de keten, gebaseerd op de drie pijlers van duurzame ontwikkeling (economisch, ecologisch en sociaal). Om deze problemen in de toekomst beter te beheersen, wensen de ondertekenende organisaties de samenwerking in de keten te verbeteren en goede partnerschapsrelaties te stimuleren tussen alle operatoren met vrijwaring van de contractuele vrijheid.

Deze gedragscode voor faire relaties tussen aanbieders en kopers is een onderdeel van dit overleg.

Europese context

Hoewel deze code een nationaal initiatief is, zal de Belgische agro-voedingsketen steeds een Europese harmonisatie nastreven. Dit overleg werd opgestart in opvolging van de mededeling van de Europese Commissie voor een betere werking van de voedselvoorzieningsketen.

Toepassingsgebied

De code

- geldt voor alle schakels in de keten en voor alle operatoren (zowel aan de kant van de kopers als van de aanbieders);
- betreft relaties tussen kopers en hun leveranciers.

Deze code dient als referentie binnen de agro-voedingsketen. In het geval van de relaties tussen landbouwers en hun kopers en/of leveranciers, geldt deze code als leidraad voor “inter-professionele akkoorden” afgesproken in de verschillende sectoren.

Een vrijwillige en transparante toetreding tot deze code gebeurt bvb door het publiek maken van een “verklaring van faire relaties tussen aanbieders en kopers” met verwijzing naar deze code. Deze toetreding is een individueel gebeuren, doch de ondertekenende sectororganisaties zullen op een transparante wijze communiceren welke van hun leden de code onderschrijven (bvb via de website).

Aanbevelingen

- Aanbieders en kopers wisselen algemene marktinformaties en consumptietrends uit, zodat de verkoper het aanbod beter kan afstemmen op de vraag en -indien nodig- kan diversifiëren of converteren.
- Aanbieders en kopers gedragen zich als partners in een streven naar een duurzame ontwikkeling van de gehele agro-voedingsketen. Hierbij worden de drie dimensies
  - ‘maatschappij’ (een correct inkomen voor zowel werknemers als werkgevers),
  - ‘milieu’ (een activiteit die het ecologisch systeem voor toekomstige generaties minimaal belast)
  - ‘economie’ (een economische rendabiliteit die voldoende is om de continuïteit van de schakels in de keten te garanderen)

in hun geheel beschouwd en evenwichtig benaderd.

- Kopers garanderen een zorgzame behandeling van de voedingsproducten zodat de inspanningen van de aanbieders maximaal gevaloriseerd worden.

- Kopers bieden lokale producten aan en promoten deze, voor zover zij competitief zijn (op het vlak van de prijs en van de kwaliteit) en passen in hun commerciële strategie.
- Kopers leven de contractueel overeengekomen, desgevallend wettelijke betalingstermijnen na. Hierbij wordt ook gekeken naar de momenten van eigendomsoverdracht die kunnen verschillen naargelang sector en product.
- Aanbieders en kopers stellen een schriftelijke overeenkomst op met duidelijke voorwaarden (desgevallend de wijze van vergoeding), waarvan beide partijen vooraf kennis kunnen nemen.
- Aanbieders en kopers leggen geen eenzijdige wijzigingen van contractvoorwaarden op.
- Aanbieders en kopers erkennen de mogelijkheid tot beroep op mediatie met akkoord van beide partijen over de naam van de mediator.
- Aanbieders en kopers kiezen resoluut voor het overlegmodel als strategie om onenigheden weg te werken in hun onderlinge relatie.

Beheer en opvolging van de code

Deze code wordt beheerd door een comité, samengesteld uit gemandateerde vertegenwoordigers van de sectororganisaties die betrokken zijn in de agro-voedingsketen. Het comité werkt met een jaarlijks roterend voorzitterschap.

Het comité:

- Brengt, op basis van de input van de betrokken sectororganisaties, jaarlijks verslag uit op generieke wijze zonder vermelding van individuele namen.
  - Beslist over eventuele bijsturing van de code.
  - Informeert de Minister en de administratie over haar werkzaamheden.
  - Kan voor de technische uitwerking van ideeën beroep doen op een ad hoc werkgroep met medewerkers uit de verschillende organisaties, al dan niet aangevuld met een expert.
  - Volgt in haar evaluatie het basisprincipe “pas toe of leg uit” (comply or explain).
- “Pas toe of leg uit” betekent dat zowel aanbieders als kopers in hun “verklaring van faire relaties tussen aanbieders en kopers” afwijkingen kunnen voorzien op de aanbevelingen van deze code mits toelichting van hun beleid ter zake.
- Behandelt geen individuele klachten.

Brussel, 20 mei 2010

BEMEFA

BOERENBOND

ABS

FWA

FEVIA

FEDIS

UNIZO

UCM